

ŚWIATOWY DZIEŃ MODLITWY 2012 MALEZJA

TEMAT: NIECH ZAPANUJE SPRAWIEDLIWOŚĆ

INFORMACJE OGÓLNE O MALEZJI

WSTĘP

Malezja jest krajem zróżnicowanym pod względem kulturowym i religijnym. Są tu nowoczesne miasta, wśród których Kuala Lumpur jest miastem szczególnym, stale rozwijającym się tak w szerz, jak i w górę. Jest to szokujący kontrast w stosunku do idyllicznych kurortów wakacyjnych, zabytkowych miast takich jak Melaka i Penang, kolonialnych kurortów na wzgórzach, „długich” domów w Sabah i Sarawak i rozciągającego się lasu deszczowego, który pokrywa około 70% lądu. Niektóre części tej gęstej dżungli są nadal nieodkryte, ponieważ nie ma do nich dostępu. Malezja to również kraj pól ryżowych, plantacji kuczuku i palm olejowych, osiedli mieszkalnych nad brzegami rzek i mórz oraz wysokich bloków mieszkalnych.

Malezja znajduje się w Południowo-Wschodniej Azji, na północ od równika. Składa się z dwóch części – Malezji Półwyspowej, kontynentalnej (Malezja Zachodnia) i Malezji Wschodniej, gdzie znajdują się Sabah i Sarawak (w północnym Borneo). Malezję półwyspową łączy z kontynentem azjatyckim wąski odcinek Kra Isthmus. Na północ od Półwyspu Malajskiego leży Tajlandia, a na południu znajduje się Singapur. Morze Południowo-Chińskie (600 km – 370 mil) oddziela Malezję półwyspową od Wschodniej Malezji. Te dwie części Malezji zajmują obszar 329750 km²). Nazwa Malezja wywodzi się od poprzedniej nazwy Malaja, która wywodzi się z kolei od nazwy dominującej grupy etnicznej Malajów, a jeszcze wcześniej począwszy od siódmego wieku Królestwa Malajów na Sumatrze.

Malezja składa się z 13 stanów i 3 Terytoriów Federalnych zajmujących prawie 132000 km². Malezja Zachodnia składa się z 11 stanów – Johor, Kedah, Kelantan, Melaka (wcześniej znany jako Malacca), Negeri Sembilan, Pahang, Perak, Perlis, Penang, Selangor, Terengganu oraz Federalne Terytorium Kuala Lumpur i Putra Jaya. Sarawak i Sabah we Wschodniej Malezji są dwoma największymi stanami, których całkowita powierzchnia wynosi około 200000 km². Labuan jest kolejnym Terytorium Federalnym.

KLIMAT

Położone między 1° i 7° na północ od równika, obie części Malezji leżą w równikowej strefie deszczy tropikalnych. Klimat przez cały rok jest tropikalny i wilgotny. Temperatura waha się między 22°C (70°F) do 32°C (90°F). Wilgotność jest zwykle wysoka, około 80%. Opady deszczu występują prawie codziennie w sezonie monsunowym (od października do kwietnia), ale nawet

w suchszych porach roku zdarza się kilka przelotnych opadów deszczu tygodniowo. Deszcz jest silny, burzowy z błyskawicami i wyładowaniami. Monsuny z Północnego-Wschodu i Południowego Zachodu przynoszą deszcz. Roczny poziom opadów deszczu wynosi 2000 do 2500 milimetrów.

GEOGRAFIA

Roślinność Malezji to przede wszystkim lasy tropikalne. To jest najstarszy, najbardziej ceniony i najbardziej zagrożony ekosystem. Lasy tropikalne pokrywają około 21 milionów hektarów i posiadają 2500 różnych rodzajów drzew i ponad 5500 gatunków innych roślin. Wśród roślin znajdziemy winorośl, pnącza, narosty, paprocie, orchidee i gigantyczne drzewa takie jak dipterocarp. Przez środek Półwyspu Malajskiego ciągnie się Banjaran Titiwangsa, znany też jako Główny Grzbiet, rozdzielający półwysep topograficznie na dwa rejony – Zachodnie i Wschodnie Wybrzeże. Najwyższy szczyt to Tahan (2191 m). W Sabah i Sarawak dominują Góry Crockera z najwyższym szczytem Kinabalu (4101 m), ten najwyższy szczyt Południowowschodniej Azji zajmuje dominujące miejsce w krajobrazie rejonu Sabah. Wzdłuż Zachodniego wybrzeża Półwyspu Malajskiego, a także na większej części wybrzeża Sabah i Sarawak znajdziemy lasy mangrowców i słone bagna.

Gęsty las tropikalny jest również domem dla niezliczonej kolekcji zwierząt: wielu gatunków ssaków, ptaków, motyli, ciem i licznych insektów. W dżungli znajdziemy też dzikie drzewa owocowe. Wycinanie lasów na dużą skalę pod plantacje i osiedla mieszkaniowe (obecnie zakazane) zagroziło środowisku naturalnemu zwierząt i otworzyło kraj na kłusowników polujących na cenne zwierzęta takie jak róg nosorożca.

GOSPODARKA

Do rozwoju gospodarczego Malezji przyczyniają się przede wszystkim surowce naturalne i produkty rolne. W XIX w. boom cynowy przyciągnął górników z Chin i przyniósł dobry dochód. Perak był domem najbogatszych i największych złóż cyny. W tym okresie Malezja i Boliwia zdominowały światowy przemysł cynowy. Wyroby z cyny takie jak pamiątki nadal cieszą się dużą popularnością. Na terenie byłych kopalni powstały duże osiedla mieszkaniowe.

Kauczuk, który stał się synonimem Malezji, był po raz pierwszy uprawiany przez H.N. Ridleya w 1888 r. Od tego czasu nastąpił ogromny rozwój. Do roku 1913 kauczuk zastąpił cynę jako główny produkt eksportowy i utrzymywał to miejsce do roku 1980, gdy wyparł go olej palmowy. Nowa odmiana kauczuku jest bardziej produktywna i łatwa do komercjalizacji.

Przemysł oleju palmowego przynoszący wielomiliardowe zyski (w walucie ring git) jest ogromnym sukcesem Malezji. Palmy olejowe są uprawiane na obszarze około 1,5 miliona ha. Olej palmowy jest jednym z najbardziej popularnych olei spożywczych i jest istotnym towarem eksportowym. Malezja jest nie tylko największym światowym producentem oleju palmowego,

ale również drugim, co do wielkości dostawcą oleju palmowego. Ponad 53% oleju palmowego na świecie pochodzi z Malezji i wraz z drewnem, kakao, pieprzem, ananasami, herbatą i tytoniem stanowią dochód z handlu zagranicznego.

Rząd skupia się obecnie na rozwoju gałęzi przemysłu surowcowego. Petrochemia, produkcja, rolnictwo i turystyka są najważniejszymi udziałowcami. Największymi pracodawcami w Malezji są służby cywilne i sektor produkcyjny. Obecnie dominuje sektor produkcyjny. Dotyczy to przemysłu petrochemicznego i gazowego, produkcji krajowych samochodów i części samochodowych oraz przetwarzania surowców naturalnych, drewna i oleju. Czołowymi towarami eksportowymi są półprzewodniki, rękawice gumowe, klimatyzatory, meble i artykuły elektryczne. Turystów przyciągają wyspy tropikalne takie jak Pangkor, Langkawi i Tioman, bogata historia Melaki i piaszczyste plaże Penang.

Począwszy od roku 1990 państwowe firmy, takie jak firma telekomunikacyjna Telecoms, Tenaga Nasional (elektryczność) i główni producenci samochodów, zostali sprywatyzowani, aby zachęcać do działania sektor prywatny i zabezpieczać inwestycje zagraniczne. Podejmowane są wszelkie kroki, aby obniżyć bezrobocie i likwidować biedę, szczególnie w gęsto zaludnionych rejonach wiejskich. W sektorze budowlanym i rolniczym zatrudnia się też zagranicznych pracowników.

W Sabah eksportowe są towary takie jak: drewno, olej palmowy, kaczuk, kakao, sago, owoce morza oraz warzywa.

RZĄD

System rządzenia w Malezji jest określany jako monarchia konstytucyjna z głową państwa w osobie króla, Yang di-Petruan Agung, który jest jednocześnie zwierzchnikiem sił zbrojnych. Najwyższą głową każdego stanu jest albo Sułtan, radża, Yang di-Pertuan Negeri, albo Gubernator Stanu¹.

Król jest wybierany co pięć lat przez Zgromadzenie Władców, które się składa z dziedzicznych władców lub sułtanów dziewięciu stanów Perlis, Perak, Selangor, Negeri, Sembilan, Johor, Pahang, Terengganu i Kelantan. To daje szansę sułtanowi każdego stanu na zostanie królem. Król rządzi przez pięć lat.

Stany Melaka, Penang, Sabah i Sarawak są rządzone przez Yang di-Pertua Negeri lub gubernatora.

Premier stoi na czele gabinetu i podejmuje wszystkie państwowe decyzje. Parlament sprawuje władzę legislacyjną z ramienia rządu.

¹ Podane słowa mają pokazać, że funkcjonują różne określenia na jedno stanowisko: Sułtan, Radża, Yang di-Pertuan Negeri lub Gubernator Stanu.

Prawo. W świetle Wewnętrznej Ustawy o Bezpieczeństwie, obywatele Malezji mogą być zatrzymani bez oskarżenia przed sądem, jeżeli jest podejrzenie, że ktoś stanowi zagrożenie porządku publicznego lub zagraża bezpieczeństwu państwa. Osobom skazanym za przemyt narkotyków grozi kara śmierci. Władza sądownicza ma siedzibę w Najwyższym Sądzie Półwyspu, Sabah i Sarawak i odpowiednich sądach niższych. Sądy rozstrzygają o sprawach cywilnych i kryminalnych lub ustanawiają legalność jakiegoś prawa lub ustawy rządowej, która jest kwestionowana. Władza sądownicza jest apolityczna i niezależna.

LUDNOŚĆ

Półwysep Malezji jest zamieszkały przez 25,9 mln ludzi, przy czym dominującą grupę stanowią Malajowie, jedną trzecią ludność pochodzenia chińskiego, Indusi około 10%, a resztę stanowią różne grupy Orang Asli i inne mniejszości, takie jak Euroazjaci, Portugalczycy, Chińczycy i ludność Sri Lanki. Wśród rodowitych mieszkańców Sarawak znajdują się grupy Iban, Bidayuh, Kayan-Kenyah, Kelabit i nomadowie Penans. W Sabah główne grupy etniczne stanowią Kadazan, Dusun i Murut.

Dawni przodkowie chińscy, którzy dotarli do Melaki, poślubili Indonezyjskie kobiety – Bugi, Batak, Javanese lub niewolnice z Sumatry. Te związki dały początek malajsko-chińskiej społeczności, która mówi w języku malajskim, kultywuje malajskie zwyczaje, ale wyznają chińską religię. Znani są jako Peranakan (urodzeni lokalnie) Chińczycy. W Melaka i Penang mężczyźni nazywają się Babas, a kobiety Nyonyas. Nyonyas rozwinęły w Malezji tradycję hafciarstwa i ozdób z koralików. Ich biżuteria i kolorowa porcelana stały się obiektami kolekcjonerskimi.

Euroazjatycka portugalska mniejszość, która jest wynikiem mieszanych małżeństw z rdzenną ludnością, ma swoje korzenie w historycznej Melace. Widzimy wyraźny wpływ mieszania się kultur na malajski język, pieśni i tańce.

Orang Asli (rdzenna ludność) są prawdziwymi aborygenami. Na Półwyspie Malezyjskim i Penan w Sawarak nazywa się ich Orang Asli. Orang Asli składa się z około 20 plemion – Batek, Orang Ulu lub Jakun (ekspersi w zbieraniu produktów leśnych, takich jak kamfora, ratan i rodzyнки), plemiona Mah Meri Jahut (twórczy i wspaniale rzeźbiący w drewnie) itd. Najstarszym ludem Malezji byli Semang, którzy niegdyś wiedli życie nomadów w głębokiej dżungli. Senoi (poprzednio nazywani „Sakai”) są znani ze swego talentu wydmuchiwanie szkła (dwumetrowego).

Aborygeni zajmowali się łowieniem ryb, polowaniem, zbieraniem produktów leśnych i przebywaniem przez kilka tygodni w prostych schronieniach, przed przemieszczeniem się w inne miejsce (płodozmian). Dzisiaj prowadzą bardziej osiadły tryb życia jako farmerzy uprawiający owoce, kakao, hodujący drób i kozy, hodujący ryby w stawach itd., którzy również stanowią stały element społecznego życia Malezji.

KULTURA

Historycznie i geograficznie Malezja jest prawdziwie wielorasowym krajem, z bogatym dziedzictwem kultury i przyjaznymi, gościnnymi i życzliwymi mieszkańcami. Jest to naród zróżnicowany, gdzie Malajowie, Chińczycy, Hindusi, rdzenna ludność Sabah i Sarawak oraz społeczności mniejszościowe mieszkają i pracują w harmonii jako jedność, jednocześnie zachowując swoje tradycje i kulturę niepowtarzalną dla każdej rasy. Opisuje to Rukunegara, Malezyjska Deklaracja Narodowej Filozofii z jej 5 dogmatami – Wierz w Boga, Lojalność Królowi i Państwu, Przestrzeganie Konstytucji, Rządy prawa oraz Właściwe Zachowanie i Moralność. Kolorowa, zróżnicowana kultura jest widoczna prawie wszędzie – na festiwalach, w tańcach, sztuce i rzemiośle, zabawach, grach, instrumentach muzycznych i egzotycznej kuchni, sposobie spędzania wolnego czasu i stylu życia.

Jedną z ulubionych form spędzania wolnego czasu jest zabawa bączkami, puszczenie latawców, teatr cieni (wayang kulit), siatkówka kopana (sepak takraw), konkurs śpiewu ptaków. Wayang kulit jest lalkowym teatrem cieni, lalki są zrobione ze skóry bawolej i osadzone na kijach bambusowych. Lalki poruszają się za białym płótnem i przy świetle lampy oliwnej, która daje efekt migających cieni na ekranie. Tańce odzwierciedlają żniwa, śluby i inne tematy.

Malezja słynie z tysięcy festiwali, z których 6 uchodzi za uroczystości ogólnonarodowe. Są to: Hari Raya Aidifitri, Tadan Kaamatan, Gawai, Deepavali, Chiński Nowy Rok i Boże Narodzenie. Zwyczajowo pastorki i inni duchowni urządzą przyjęcia otwarte dla wszystkich. Wszyscy są zapraszani do ucztowania przy malezyjskiej kuchni, a jednocześnie daje to możliwość wszystkim poznać swoje kultury i tradycje oraz zacieśnić dobre stosunki w duchu Muhibbah.

Malezyjskie tradycyjne owoce są dostępne wszędzie w nieograniczonej ilości – na przydrożnych straganach czy rynku. Durian, król owoców, ma kolczastą skórę i intensywny zapach. Mangostin, rambutan (w kształcie jajka, czerwony lub żółty, pokryty miękkimi włoskami), langsats, duku, ciku – to tylko kilka z wielu lokalnych owoców. Inne to karambola, papaja, owoc smoka – pitaya, ananasy itp.

KOBIETY

Począwszy od 2009 roku kobiety wnoszą coraz większy wkład w społeczny i ekonomiczny rozwój kraju. Kobiety osiągnęły wyższy poziom wykształcenia, coraz więcej kobiet pracuje zawodowo i jest aktywnych w różnych formach działalności gospodarczej. Kobiety zdobywają wykształcenie medyczne, stomatologiczne, prawnicze, architektoniczne, prowadzą własne przedsiębiorstwa i zostają politykami. Obecnie obserwuje się gwałtowny napływ kobiet do sektora produkcyjnego i usługowego. Różne umiejętności, przedsiębiorczość, programy szkoleniowe i programy pomocy finansowej oferowane przez rząd i NGO pomagają obniżyć ubóstwo wśród kobiet, samotnych matek i kobiet utrzymujących swoje rodziny. AIM (Amanah Ikhtiar Malaysia) oferuje biednym grupom ludności wiejskiej i miejskiej niskoprocentowane kredyty. Ten program jest oparty na Kredycie Banku Grameen, który został uruchomiony najpierw w Bangladeszu.

Mimo postępu osiągniętego przez Ruch Kobiet Malezji, kobiety wszystkich klas nadal zmagają się z trudnościami, dyskryminacją i przemocą. W wieku produkcyjnym 15-64 lat tylko 40% kobiet jest zatrudnionych. Niski jest też udział kobiet w zatrudnieniu na stanowiskach decyzyjnych. W skali światowej jedną trzecią przywódców na stanowiskach rządowych powinny stanowić kobiety, jednak tego nie udało się osiągnąć, ponieważ odpowiednia ustawa nie została poparta przez rząd. Mamy Ministerstwo do spraw Rozwoju Kobiet, Rodziny i Społeczności, które ma zajmować się problemami kobiet.

Niektóre formy przemocy obejmują zjawiska takie jak: zabijanie dzieci z powodu płci, aborcja, kazirodztwo (332 przypadki w 2006 r.), molestowanie seksualne, gwałt (243 w 2006 r.), przemoc w rodzinie, negatywny wizerunek kobiety w mediach, dyskryminacja w pracy itd. Przykładem są malezyjskie kobiety hinduskie, które są potomkami siły roboczej sprowadzonej do Malezji przez Brytyjczyków do pracy na plantacjach kauczuku. Chociaż zamożność kraju zależała od ich pracy, oni nie mieli dostępu ani do edukacji, ani nowoczesnych udogodnień. Gdy opuszczali plantacje, nie mieli żadnych kwalifikacji do wykonywania innej pracy, więc musieli się zadowolić nisko płatną pracą fizyczną w mieście. Kobiety malezyjskie często pokornie i w ciszy znoszą cierpienie. W naszej kulturze dziewczynka jest uważana za mniej wartościową jednostkę niż chłopiec.

Organizacje, takie jak NCWO (Narodowa Rada Organizacji Kobietych), AWAM, WAO, Centrum Kryzysowe Kobiet, YSS, Tenaganita, uczą o wartości kobiet, uczą przepisów prawnych przeciw molestowaniu seksualnemu, gwałtom i innym formom przemocy w stosunku do kobiet.

Malezja jest największym krajem docelowym w Azji dla emigrantów. Handel ludźmi bardzo wzrósł w kraju i stał się dobrze zorganizowanym i rozwiniętym procederem. TENAGANITA, organizacja Kobiet i Emigrantów, współpracuje ściśle z NGO, ambasadami i policją w celu ochrony praw kobiet i emigrantów. Od 1983 r. prowadzą schronisko dla kobiet i dzieci będących ofiarami handlu ludźmi.

Samotne matki, HIV i AIDS, narkomania, niebezpieczne dzieci w Sabah, wykorzystywanie i pogwałcenie praw robotników to tylko kilka z wielu istotnych problemów społecznych nękających kobiety.

Ustawa Przeciwko Handlowi Ludźmi weszła w życie w 2008 r., po 14 latach lobbowania i popierania jej. Dotyczy również handlu ludźmi na tle seksualnym i w celu sprowadzania siły roboczej.

Status i rola kobiety w Sarawak uległy dużej zmianie i wiele ma teraz dostęp do edukacji, bez względu na status finansowy, czy miejsce zamieszkania. W 2009 r. Rada d/s kobiet i Rodziny w Sarawak (MWKS) przeprowadziła badania na temat rozwoju, osiągnięć i wkładu kobiet z Sarawak w ciągu 45 lat niepodległości. Te badania mają być platformą umacniającą status i zaangażowanie kobiet z Sarawak w narodowy rozwój.

Modlimy się o kobiety na całym świecie, które walczą o przetrwanie swych rodzin. Doceniamy ich wkład w Rodzinę, Kościół i Społeczeństwo.

RELIGIA

Malezja to kraj różnych wyznań. Najstarszą rdzenną religią jest animizm. Orang Asli i inne grupy plemienne w Sabah i Sarawah są animistami lub były do niedawna. Hinduizm, buddyzm i islam dotarły do Malezji z Indii i Chin dzięki handlarzom i podróżnikom, którzy zatrzymywali się na Półwyspie Malezyjskim w porze monsunowej. Oficjalną religią jest islam. Wielu Chińczyków malajskich celebrytuje swoje tradycyjne religie, takie jak buddyzm, taoizm i konfucjonizm.

Pierwszy chrześcijański kościół w Malezji był zbudowany przez Portugalczyków w Melace po roku 1511. Większa liczba misjonarzy chrześcijańskich przybyła pod koniec XIX w. Kiedy Holendrzy przejęli kontrolę nad Melaką w 1641 r., przekształcili portugalską katedrę w Katedrę Św. Pawła. Holendrzy wybudowali Holenderski Kościół Reformowany w 1753 r. – czerwony budynek w stylu północno-renesansowym. Kiedy anglikanie przejęli własność nad kościołem, przemianowali go w roku 1858 na Kościół Chrystusa. Później zostały zbudowane kościoły w Penang, Singapurze i służyły one społeczności handlu zagranicznego. Na początku XIX w. widoczna była dość duża aktywność misyjna na terenach Sarawak i Sabah, a misjonarze koncentrowali się na plemionach animistów. Dzisiaj Sabah i Sarawak mają znaczącą społeczność chrześcijańską.

KOŚCIÓŁ

Okolo 7% Malezyjczyków to chrześcijanie. Główne wyznania chrześcijańskie to: katolicy (największa grupa), anglikanie, metodyści, luteranie, presbiterianie, Syryjski Kościół Ortodoksyjny Mar Thoma i grupy zielonoświątkowców. Gdy Portugalczycy podbili Melakę w roku 1511, pojawili się pierwsi chrześcijanie z Kościoła Rzymskokatolickiego. W 1857 r. założono w Sarawak Misję Kościelną Borneo. Natomiast w 1900 r. w Sabah powstało Towarzystwo Misyjne Basil. W 1934 r. powstało w Malezji Zgromadzenie Misjonarzy Boga, a w 1938 r. przybyli baptyści.

W 1948 r. powstała Rada Kościołów Malezji (CCM), ekumeniczne ciało gromadzące główne grupy wyznaniowe i członków stowarzyszonych. Jest to najstarsza narodowa organizacja kościelna w kraju. CCM w duchu dobrej woli ułatwia dialog między Kościołem i państwem, szczególnie w trudnych kwestiach. W ramach CCM działa również Komitet Pracy Kobiet. Jest to Komitet organizujący Światowy Dzień Modlitwy.

W 1978 r. powstał Narodowy Związek Chrześcijan Ewangelików (NECF), składający się z Kościołów ewangelickich, niezależnych i AOG.

W 1985 r. powstało pierwsze ciało ekumeniczne – Chrześcijańska Federacja Malezji (CFM), reprezentująca wszystkie grupy chrześcijańskie: CCM, Kościół Rzymskokatolicki i NECF. CFM jest

organizacją reprezentującą w rządzie sprawy dotyczące wiary chrześcijańskiej. Duchowni, w tym biskupi, są w Malesji głównie miejscowi.

Należy też wspomnieć o CARE (Malezyjskie Chrześcijańskie Stowarzyszenie Pomocy), które powstało w 1978 r. Jest to lokalna organizacja non-profit, zapewniająca pomoc społeczną biednym i potrzebującym, nie wykluczając więźniów, narkomanów i nosicieli wirusa HIV.

WARTE PODKREŚLENIA

- Oficjalnym językiem Malesji jest bahasa malaysia. Jest to język mediów, słyszany w radio i TV, a także nauczany w szkole. Chińczycy mają wiele dialektów – kantoński, hakka, hokkien itd. Hindusi również mają swoje grupy językowe. Tamil, malayalam, telugu, punjabi, hindi i urdu.
- Flaga Malesji, znana jako „Jalur Gemilang”, ma 14 horyzontalnych czerwonych i białych pasków z niebieskim prostokątem w lewym rogu, na którym znajdują się złoty księżyc i gwiazda – tradycyjne symbole islamu.
- Podstawowym produktem spożywczym jest ryż, uprawiany w całym kraju. Typowym zjawiskiem w Malesji są otwarte bazy i spożywanie posiłków na powietrzu.
- Typowym budynkiem mieszkalnym dla niektórych rdzennych mieszkańców Sabah i Sarawak jest długi dom. Składa się on z 12-50 lub nawet większej liczby domów przylegających do siebie, zbudowanych na palach, ze ścianami oddzielającymi sąsiadów po obu stronach. Z przodu domu biegnie szeroka, zadaszona weranda. Zadaniem takiego domu było chronienie społeczności. Niektórzy mieszkańcy opuścili swoje długie domy i przenieśli się do wsi lub miasta. Typowym elementem domu są też drewniane schody na noc wciągane na górę.
- Transport – tradycyjnym sposobem podróżowania jest podróż rzeką i dla wielu osiedli w Sabah i Sarawak jest ona nadal ważna. Malesja posiada jednak jeden z najlepszych systemów połączeń drogowych, w tym 4 główne autostrady. Zachodnia Malesja może się poszczycić dobrze rozwiniętym systemem kolejowym. Szybko też rozwija się transport lotniczy, który łączy Wschodnią i Zachodnią Malesję z centrum kraju.
- System edukacji w Malesji obejmuje naukę w przedszkolu, szkole podstawowej, średniej, uczelnie wyższe i studia podyplomowe. Nauka w szkole podstawowej (obowiązkowa wg prawa) rozpoczyna się w wieku sześciu lat. Językiem wykładowym w szkole jest bahasa malaysia i angielski.
- Najbardziej charakterystycznym budynkiem w Kuala Lumpur, stolicy półwyspu, są wieże Patronas Twin Towers. Te biurowce o wysokości 452 m, zbudowane ze stali i szkła, mają 88 pięter, połączone są mostem widokowym na wysokości 41. i 42. pietra. Do roku 2004 był to najwyższy budynek na świecie, obecnie jest drugi co do wysokości.
- Na szczycie Bukit Nanas jest usytuowana 421-metrowa KL Tower, będąca najwyższą wieżą w południowo-wschodniej Azji i czwartą wieżą komunikacyjną na świecie. Jest to nie tylko wieża telekomunikacyjna, ale również stacja telewizyjno-radiowa.

- Parki Narodowe:
 - Taman Nagara (wcześniej Park Narodowy im. Króla Jerzego V) jest najstarszym i największym parkiem narodowym Malezji, zajmującym powierzchnię 4343 km² dziewiczego lasu tropikalnego. Jest domem dla 14500 gatunków roślin i drzew, wśród nich „drzewo nocnego ducha” z liśćmi w kształcie stopy. Rośnie tu również największy storczyk grammatophylum. Żyją tu również duże zwierzęta, takie jak tapiry, jelenie, dziki, małpy, długoogoniasty makak, gibony, nosorożce, ptaki, motyle i wiele innych.
 - W Sarawak warto poznać Park Narodowy Gunung Mulu, znany z wyjątkowego labiryntu jaskiń, wśród nich Jaskinia Jelenia i gigantyczne Komnaty Sarawak, uznawane za największe na świecie, z górskimi rzekami tropikalnymi.
 - Park Mount Kinabalu jest Rajem Botanicznym z gigantycznymi drzewami, paprociami i dzbanecznikami, czy sławną rafflesią. Roślinność stanowią lasy tropikalne, lasy na wzgórzach, „lasy chmurowe” (porosłe mchem rośliny spowite we mgle i rosie), subalpejskie połacie traw i tyse, smagane wiatrem skały granitowe. Przeróżne gatunki storczyków rosną na zboczach gór, pniach drzew, w przełęczach. Część parku zajmują szlaki, schroniska, miejsca piknikowe i wiszące mosty pod baldachimem drzew, zwane canopy walk way.

KONKLUZJA

Malezja stanowi dobry wzór integracji rasowej, biorąc pod uwagę jej wielorasowość, wielokulturowość, wielowyznaniowość społeczeństwa żyjącego w harmonii. Jako chrześcijanie módlmy się nadal do Wszechmocnego, aby ta pokojowa i harmonijna atmosfera, pełna sprawiedliwości, stabilizacji i wolności religijnej, zawsze zwyciężała. Vision 2020 jest dla Malezji długoterminowym celem, aby do 2020 roku Malezja stała się rozwiniętym krajem, osiągnęła zrównoważony wzrost i wysoką jakość życia. Obecnie nową ideą narodową jest zbudowanie „Jednej Malezji, Najpierw Ludzie, Działanie Teraz”. Idea Jednej Malezji ma na celu zapewnienie wszystkim rasom jednakowego sukcesu.

„Gdzie nie ma wizji, ludzie uciekają”

Księga Przysłów 29:18

INFORMACJE DODATKOWE

PÓŁWYSPOWA/ZACHODNIA MALEZJA/MALAYA

Strategiczne położenie Półwyspu Malajskiego od wieków ułatwiało podróż marynarzom i kupcom z krajów arabskich, Indii, Chin i Wysp Korzennych, gdyż mogli tam znaleźć schronienie w porze monsunowej, a także prowadzić handel. Historyczna era Malezji ma początek w XIV w., gdy powstał port Melaka, będący ośrodkiem handlu. Zbiegły hinduski książę Parameswara

przeszedł na islam i rządził od 1400 do 1511 r. W tym okresie osiedliło się tutaj wielu muzułmańskich i hinduskich kupców. W 1509 r. Portugalczycy najechali i podbili kraj. Rządzili oni w Melace przez 130 lat. Zbudowali tutaj fort, kościół i urząd celny. Holendrzy pobili Portugalczyków w 1641 r. Zbudowali Studthuys i Kościół Chrystusa, które są chlubą rynku Melaki. Następnie Brytyjczycy, którzy nabyli Penang w 1786 r., przejęli Melakę od Holendrów w 1824 r. Pod panowaniem brytyjskim nastąpiło wiele zmian – Porozumienie Formation of Straits, Zjednoczone i niezjednoczone stany Malajskie pod przewodnictwem Wysokiego Brytyjskiego Komisarza. Druga wojna światowa przywiodła w roku 1941 Japończyków, ale w 1945 r. Brytyjczycy odzyskali kontrolę. 12 lat trwał okres niepokojów i starć z powodu ataków komunistycznych. Później 31 sierpnia 1957 r. dokładnie o północy ogłoszono niepodległość na placu Selangor Padang, przemianowanym później na Dataran Merdeka (Plac Niepodległości) w Kuala Lumpur. Dokonał tego Tunku Abdul Rahman, pierwszy premier. Plac otacza wiele budynków, takich jak Królewski Klub Selangor i Budynek Sułtana Abdula Samada. Wieża z zegarem tego budynku jest najczęściej fotografowanym miejscem w Kuala Lumpur, podobnie jak meczet Jamek, usytuowany u zbiegu rzek Gombak i Klang, gdzie osiedlali się pierwsi osadnicy. Cebulowe kopuły, minarety, łuki i efektowne kolumny odzwierciedlają mauretańską i mogolską architekturę.

Rynek główny, oryginalnie zbudowany jako mokry rynek, w 1936 r. został przekształcony w całoroczne centrum kultury. Znajduje się pośrodku niepowtarzalnych sklepów, straganów i przytulnych restauracji. Jest to budynek należący do zabytków dziedzictwa kulturowego.

W roku 2009 Malezja Kontynentalna obchodziła 52. rocznicę niepodległości. Kuala Lumpur, niegdyś chaotyczne górnicze miasto, jest jej stolicą. Wschodnie i Zachodnie Wybrzeże Półwyspu mają zdecydowany charakter. Zachodnie wybrzeże jest bardziej zurbanizowane i uprzemysłowione. Na tarasach wzgórz Cameronu hodowana jest herbata. Wschodnie wybrzeże słynie z pięknych piaszczystych plaż, gdzie głównym zajęciem jest rybołówstwo. Dominują tu Malajowie, a kultura malajska występuje tu w swej najczystszej postaci. Na wodach wschodniego wybrzeża znajduje się wiele wysepek – dobrze znane kurorty Pulau Tioman i Pulau Besar. Przy plażach Terengganu występują żółwie. Wzdłuż zachodniego wybrzeża występują takie znane miejsca turystyczne, jak Penang i Langkawi. Na wschodnim wybrzeżu dominuje produkcja tekstyliów Batek, malowanie tkanin woskiem i farbami, tkanie songket, tkanie jedwabiu czy sztuka ludowa.

SABAH

Sabah (stara nazwa Północne Borneo) znane jako „Kraina pod Wiatrem jest tam, gdzie jest najwyższa góra, Góra Kinabalu”.

Całkowity obszar wynosi 73620 km², z 1,3 mln ludności. Sabahowie składają się z około 31 grup etnicznych, mówią 80 różnymi językami i dialektami. Główne grupy etniczne to: Kadazan (mieszkający w rejonie Mt. Kinabalu). Dusun, Bajau i Murut. Największa grupa Kadazandusun to dobrze prosperujący farmerzy uprawiający ryż, a Bajaus znani są z umiejętności jazdy konnej i umiejętności żeglarskich.

Sabah zaczął funkcjonować, jako niezależny stan w 1880 r. W 1881 r. rządziła stanem Brytyjska Kompania Północnego Borneo. W 1942 r. stało się Kolonią Korony Brytyjskiej. 16 września 1963 r. zyskało niepodległość i zostało członkiem Federacji Malezji. Obecnie stolicą jest Kota Kinabalu, która powstała z powojennych popiołów ówczesnego Jesselton.

Wody północnego i wschodniego wybrzeża są dobrze znane z bogatej fauny morskiej i raf koralowych. Park wysp żółwich jest zamieszkiwany przez zielone żółwie i hawksbill żółwie morskie (stanowiące gatunek zagrożony). Najlepsze warunki do nurkowania są w Sipadan, Layang-Layang i wyspach wybrzeża Sempoerna. Główne rzeki Sabah wpływają do morza Sulu, gdzie znajdowała się pierwsza stolica – Sandakan. Rzeka Kinabatangan jest drugą co do wielkości rzeką w Malezji.

Kwitnie tu również największy na świecie kwiat – rajski Rafflesia. Kwiat jest szerokości 1 m, ma 3 cm grubości i waży około 7 kg, wydaje okropny odór. Ten gatunek jest również znany pod nazwą bukietnicy lub lilii voodoo. Występuje tu również dzbanecznik (nepenthes), który może utrzymać 3 litry płynu i tworzy pułapki, w które wpadają insekty, którymi się żywi. Flora Mt. Kinabalu jest tak zróżnicowana, że pięć razy została wymieniona w Księdze Rekordów Guinnessa. W lasach Sabah znajdują się sanktuaria orangutanów, których liczba niestety maleje.

W Sabah odbywa się Festiwal Zbiorów Kadazan, podczas którego czczony jest dawny bóg Kadazan poprzez „otwarty dom”, publiczne spotkania i imprezy rodzinne. Serwuje się wtedy domowe wino ryżowe – air tapai (ah-yay-tah-pie).

Codziennie, gdy tylko pozwala na to pogoda, dwa helikoptery przewożą personel medyczny do odległych wiosek, aby lekarze mogli nieść tam pomoc medyczną. Takich wiosek jest około 30. W Sabah jest 291 przychodni medycznych, 23 szpitale, 227 wiejskich klinik. 59% z 3,1 mln ludzi w Sabah mieszka na odległych wiejskich terenach.

SARAWAK

Największy ze stanów Malezji, popularnie znany jako „Kraina dzioborożców”, ma całkowitą powierzchnię 11100 stóp². Tylko jedna piąta nadaje się pod uprawę rolną. Teren jest podzielony na 11 jednostek administracyjnych. Posiada 40 grup etnicznych z własnym językiem i kulturą: Ibanowie, Kayanowie, Kenyah i starsi Kelebit, Bidayuh, nomadowie Penan. Najliczniejszą grupą są Ibanowie. Kayan i starsi Kelabit mają charakterystyczne rozciągnięte końce uszu obciążone mosiężnymi ozdobami. W dzieciństwie ich uszy przekuwane są cierniem i rozciągane coraz cięższymi metalowymi kolczykami – dawna praktyka zdobnicza.

Sarawak ma bujną historię wojen domowych, rodzinnych waśni, piractwa i polowania na ludzi. Sarawak był pod dominacją dynastii Brooke, o której mówiło się Biali Radża. Rozpoczęli oni swoje władanie, gdy James Brooke, angielski żołnierz głodny przygód, pomógł Sułtanowi Brunei ugasić powstanie w 1839 r. i za swą pomoc otrzymał w prezencie duży obszar ziemi. Biali

Radżowie rządili przez 105 lat. W tym czasie wybudowali muzeum Sarawak na Borneo i Astana, oficjalną rezydencję Gubernatora. Po II wojnie światowej stan został przejęty przez siły australijskie, a następnie brytyjskie (w 1946 r.). Sarawak uzyskał niepodległość w lipcu 1963 r. Natomiast 16 września 1963 r. został włączony do Federacji Malezji. Stolica Kuching położona jest nad rzeką Sarawak. Sarawak ma swoją własną radę z gubernatorem jako władzą nadrzędną. Mają swoje godło i hymn.

Gawai Dayak, Festiwal Zbiorów, jest obchodzony w miastach i długich domach, szczególnie przez Dayaków i Ibanów z tradycyjnymi kostiumowymi paradami, tańcami i konkursami. Kobiety ibańskie pokazują swoją srebrną biżuterię i bezcenne stare korale. Świątują w czerwcu z wielką pompą i bogactwem, piją dużo tuak (t'oo-ahk) i domowego wina ryżowego.

Sarawak słynie nie tylko z lasów tropikalnych (najstarszych i drugich co do wielkości po Amazonii), ale również ze zwierząt, roślin oraz rwących rzek i ogromnych labiryntów jaskiń. Batang Rajang jest najdłuższą rzeką, a Mulu jest najdłuższą jaskinią na świecie. Wapienną Mount Api charakteryzują ostre jak nóż szczyty wznoszące się na 45 m. Tu też żyje motyl Rajach Brook – największy motyl na świecie. Jednym z największych ptaków jest dzioborożec ze swoim pomarańczowym dziobem.

Miri jest jednym z pierwszych terenów, które były eksploatowane w celu wydobycia ropy. Odbyły się tu też pierwsze wiercenia ropy – w 1910 r. Gaz naturalny wydobywa się w Bintulu. Hodowane są tu drzewa i ryż. Eksportuje się zebrane w jaskiniach ptasie gniazda, uchodzące za delikatesy.

Niah Man, skamielina ludzka sprzed przeszło 35000 lat, została znaleziona w wielkiej jaskini Niah. Najbardziej typowym środkiem transportu rzeczno-jezernego jest długa łódź z silnikiem. Kobiety są niezwykle utalentowane w dziedzinie kostiumów, biżuterii i innych elementów dekoracyjnych z koralików. Lokalna gospodarka oparta jest na rybołówstwie, a robotnicy głównie pracują w tartakach. Wioska Balawi słynie z produktów pochodzenia morskiego, szczególnie wędzonej ryby, krewetek i produktów tradycyjnych.

W niektórych częściach Sarawak nadal nie ma dróg. Dlatego wysyła się tam latających doktorów, aby mogli w tych odległych rejonach służyć pomocą medyczną – szczególnie kobietom i dzieciom.

Tłumaczenie tekstu: Bożena Wiercińska (Kościół Ewangelicko-Methodystyczny)